

RME
Postboks 5091
Majorstuen
0301 Oslo

Kontaktperson:	Deres referanse: 201904507	Vår referanse: 048.002/1868985	Dato: 29.07.2020
----------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---------------------

HØRING - EKSPERTGRUPPENS RAPPORT "FRA BRETTE TIL SMARTE NETT" - INNSPILL TIL RME

Vi viser til ekspertgruppens rapport «fra brettet til smarte nett» samt RME's åpent møte og gjennomgang av rapporten i detalj.

Glitre Energi Nett stiller seg bak høringssvar fra Energi Norge som går i dybden på mange av de sentrale spørsmålene knyttet til hvordan kraftnettet i fremtiden bør driftes. I tillegg ønsker vi supplere med innspillene under.

Det er viktig at driftskoordinerings av kraftnettet utføres av de med lokal tilknytning som kjenner forholdene og utfordringene. Samtidig er det også nødvendig og ha god dialog med TSO der dette er hensiktsmessig, og transmisjonsnettet blir berørt. Som ekspertgruppen legger vekt på i sin rapport gjennomgår kraftsystemet store endringer som følge av elektrifisering. Disse endringene i kraftsystemet gir først og fremst nye utfordringer for lokale konsesjonærer og ikke minst på tvers av disse. Glitre Energi Nett er derfor av den oppfatning at RME på bakgrunn av dette må hensynta DSO / DSO koordinering i større grad enn det rapporten tilsier. Kraftnettet er i dag og antagelig i lang tid fremover organisert med mange store og små konsesjonærer (DSO'er). DSO / DSO koordinering vil dermed være en kapasitetsutfordring for TSO samt at med lite detaljert lokal-kompetanse hos TSO, medfører dette ofte mindre optimal koordinering. I enkelte tilfeller har dette gitt unødvendig strømløse situasjoner for kundene. Dette mener vi styrker rapportens beskrivelse av en fremtidig DSO-rolle med større myndighet enn det retningslinjene legger opp til i dag.

På bakgrunn av dette støtter vi forslaget om at koblingsbilde bør besluttes på så lavt nivå som mulig og koordineres med TSO av DSO på regionalt nivå og ikke som i dag noe som trenger vedtak fra Systemansvarlig.

Når det gjelder spenningsregulering opplever vi at det er god dialog i dag mellom TSO og DSO, men støtter likevel Energi Norges uttalelse da vi erfarer at dette er litt forskjellig rundt omkring. Det avhenger også av hvordan nedtransformering i nettet til kundene foregår med hensyn til transformatorenes utforming. (lastkobler).

Vedrørene driftsstanskoordinering bør dette på lik linje med koblingsbilde også foregå på så lavt nivå som mulig, og koordineres av regional DSO. Dette for å kunne ta raske beslutninger basert på mest mulig kjennskap til lokale forhold.

Jordstrømkompensering ligger i dag under driftsleders ansvar og regulert i «forskrift om sikkerhet og arbeid i kraftnettet» (FSE). Dette er først og fremst viktig for å hensynta sikkerhet til eget personell og 3.part. Vi mener derfor dette bør utgå fra dagens ansvar hos Systemansvarlig.

Vi vil videre komme med noen betraktninger rundt de spørsmål RME ønsker at vi belyser.

Ekspertgruppen har beskrevet en rekke utfordringer innenfor dagens praksis for driftskoordinering. Er det andre utfordringer knyttet til driftskoordinering enn det som er beskrevet i rapporten som bør vurderes nærmere? Eventuelt ber vi om en kort beskrivelse av disse.

Glitre Energi Nett opplever at det gjennom arbeidet med KSU og ikke minst gjennom KDS funksjonen kommer mange gode innspill til driftskoordinering fra de enkelte konsesjonærer. Vi mener dette bør hensyntas i større grad enn det dagens ordning tilsier. Systemansvarlig i dag er lite eller ikke kjent med mulighetene lokalt. Dette forsterker behovet for en lokal DSO og at beslutninger fattes lokalt. Dette er noe som er lite beskrevet i ekspertgruppens rapport.

Ekspertgruppen forutsetter økt behov for utveksling av informasjon. Vi ber om innspill til hvordan arbeidet for å sikre hensiktsmessig informasjonsutveksling kan organiseres og hvordan informasjon bør deles. Hva vil være viktige forutsetninger for å sikre tilstrekkelig standardisering og harmonisering av ulike former for data.

Mye av dataene som er viktig i forbindelse med drift av kraftnettet er samlet i ulike nettinformasjonssystemer. Arbeidet som gjøres i prosjektene Autofos, Digin og digital KSU vil forenkle arbeidet med utveksling av informasjon. Det er imidlertid viktig at det ikke etableres for mange systemer samtidig, men ta en ting av gangen og få gode forankringer i bransjen totalt. I tillegg må det være god dialog med konsesjonærene når systemene etableres. For eksempel ble Fosweb spesifisert i for stor grad av Statnett, noe som har skapt liten forståelse for systemet og nødvendigheten av alle parametere som skal innrapporteres.

Ekspertgruppen legger til grunn et behov for å utvikle eksisterende og nye verktøy for analyse og prognoser som vil være essensielle for fremtidens nettdrift. I hvor stor grad bør verktøy og rutiner for analyse standardiseres? Hva vil være en hensiktsmessig prosess for utvikling av verktøy og rutiner, slik at dette skjer til lavest mulig kostnad for bransjen som helhet?

Det er i dag mye data som skal rapporteres i ulike systemer først og fremst på bakgrunn av at det er lite koordinert fra de som ønsker data. Det nevnes her DSB, NVE, Statnett og ikke minst egen organisasjon. Før nye verktøy skal utvikles mener vi det derfor bør gjøres et arbeid for å se på muligheten for å enes om hva som er viktige data. Det er store kostnader i dag knyttet til ulike rapporter av samme data og til dels store utfordringer for bransjen.

Ekspertgruppen anbefaler å gjøre det enklere for flere nettselskap å samarbeide om felles driftskontrollsystem, samt enklere å kjøpe driftssentraltjenester av andre nettselskap. Vil en slik organisering være en hensiktsmessig løsning på fremtidige utfordringer, og hvordan sikrer man at det fortsatt er tydelig hvem som har ansvaret for driften av det enkelte nettselskaps nett?

Glitre Energi Nett er av den oppfatning at det er veldig bra av hensyn til driftskoordinering at drift av kraftnettet samles i større driftsmiljøer. Insitamentet for et slikt samarbeid bør tydeliggjøres gjennom inntektsrammeregimet og effektivitetsmålinger. Dette gjelder for nettselskapene, men er også relevant for produsenter så lenge det gjøres på en måte som ikke er i strid med nøytralitetskrav. Ansvaret for driften av de enkelte nettselskaps nett tydeliggjøres gjennom avtaler og lokale forhold vil avgjøre hvordan sentralene skal organiseres. Kort oppsummert støtter Glitre Energi Nett ekspertgruppens uttalelse i dette spørsmålet.

Med vennlig hilsen
Glitre Energi Nett AS

Tore Morten Wetterhus
Adm.dir

Trond Eriksen
Avd.leder

Brevet sendes ut uten signatur. Brevet er godkjent etter interne rutiner.